

Republika e Kosovës

Republika Kosovo / Republic of Kosovo

Komuna e Rahovecit / Opština Orahovac / Municipality of Orahovac

REPUBLIKA E KOSOVES

REPUBLIKA KOSOVA

KOMUNA E RAHOVECIT - OPŠTINA ORAHOVAC

Drejtoria për Administratë të përgjithshme
Odeljenje za Opštu Upravu

Nr. I prot. 2688 Më 26.09.2018
Br. prot. Dt. 26.09.2018
RAHOVEC - ORAHOVAC

KORNIZA AFATMESME BUXHETORE (KAB) E KOMUNËS SË RAHOVECIT 2019-2021

Drejtoria për Buxhet dhe Financa

2018

Përmbajtja:

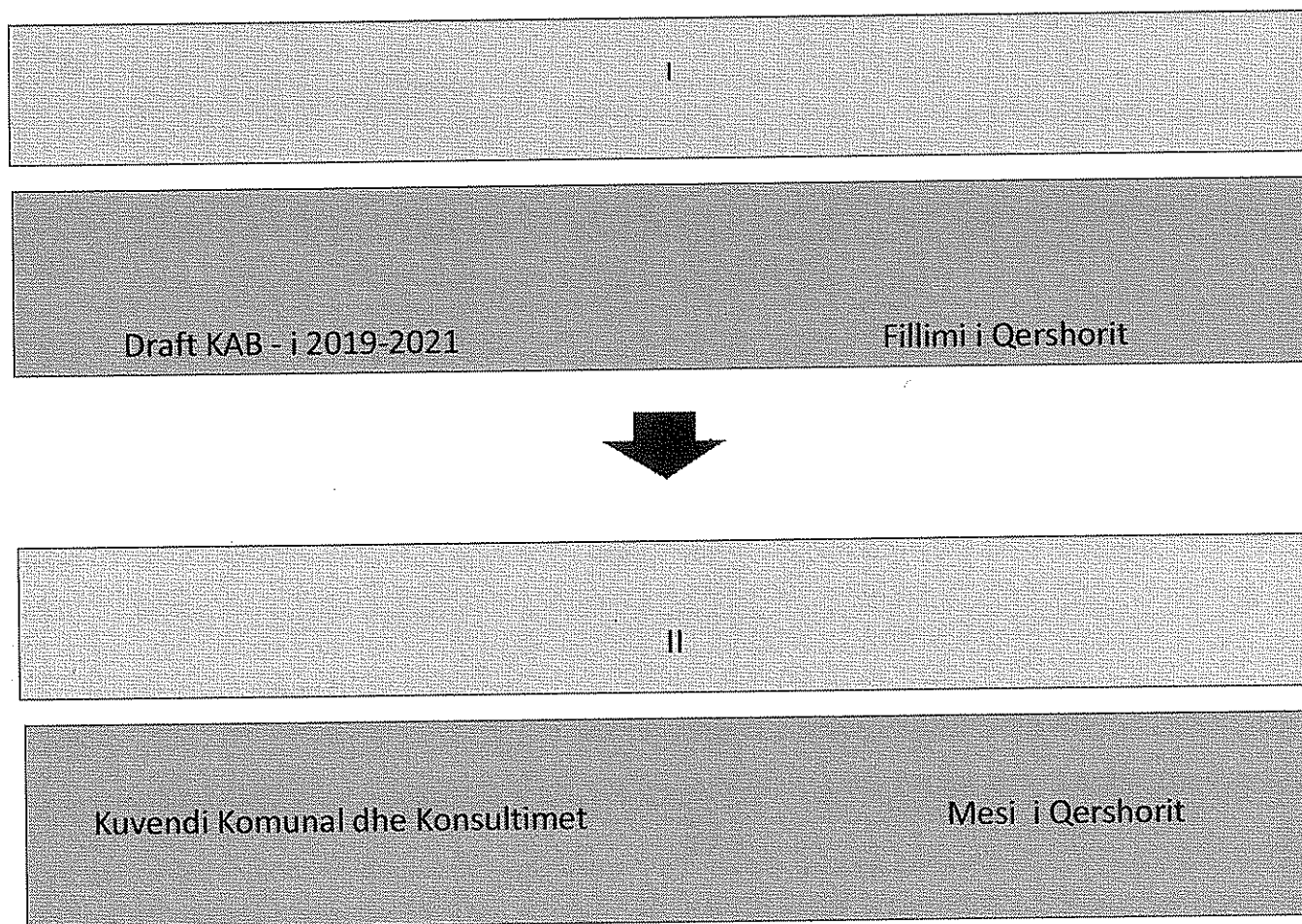
I. Hyrje.....	2
II. Strategjia Zhvillimore Komunale - Deklarata e Prioriteteve Afatmesme	3
1. Forcimi i ekonomisë komunale me mundësi për të gjithë përmes.....	4
2. Forcimi i Sektorit të Bujqësisë	4
3. Përmirësimi i infrastrukturës shkollore dhe rritja e cilësisë në arsim.....	5
4. Përmirësimi i shëndetësisë dhe mirëqenies së qytetarëve	5
5. Përmirësimi dhe mbrojtja e mjedisit, planifikimi urban dhe shërbimet publike komunale.....	6
6. Përcaktim i përhershëm i yni janë:	6
7. Rinia, kultura dhe sporti	7
III. Korniza Fiskale Komunale.....	7
3.1 Indikatorët ekonomik komunalë	7
3.2 Të Hyrat Komunale dhe Parashikimi Afatmesëm 2019-2021	8
3.3 Tendencat e shpenzimeve komunale dhe parashikimi i tyre afatmesëm 2019-2021.....	12
3.4 Analiza Gjimore	19

I. Hyrje

Korniza Afatmesme Buxhetore KAB që po prezantojmë është një dokument i cili miratohet në parim çdo vit nga Asambleja Komunale. Ky material siguron një analizë të hollësishme të shpenzimeve publike dhe përcakton parametrat dhe prioritetet kryesore për zhvillimin e vazhdueshëm të buxhetit vjetor komunal. Gjithashtu KAB siguron mekanizmat e nevojshëm për arritjen objektivat prioritare, të identifikuara në dokumentet strategjike të komunës, përmes integritetit sa më të mirë në procesin buxhetor.

Kuadri Ligjor: Hartimi i Kornizës Afatmesme Buxhetore përbën një detyrim për institucionet buxhetore komunale të kërkuar nga Qarkoret Buxhetore Komunale 2019/2021-1 të lëshuara nga Ministria e Financave në pajtim me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë (LMFPP).

Ky dokument do të jetë bazë për përcaktimin e sektorëve prioritar të zhvillimit dhe identifikimin e prioritetëve të shpërndarjes së burimeve komunale për periudhën 2019-2021. Janë katër faza të përmbledhura për zhvillimin e KAB-it Komunal dhe afatet kohore, si në figurën e mëposhtme:

III

Publikimi Dokumentit të KAB-it 2019-2021

Fundi i Qershorit

IV

Procesi vjetor i buxhetit 2019

II. Strategjia Zhvillimore Komunale - Deklarata e Prioriteteve Afatmesme

Komuna e Rahovecit gjendet në pjesën jugore të Kosovës, në rajonin e Dukagjinit (gjegjësisht në subrajonin e Anadrinit). Është njëra nga komunat e mesme me popullsi, pozita gjeografike që i mundëson asaj lidhje të mira me qendra të tjera të Kosovës dhe të rajonit. Komuna e Rahovecit ka gjithsej 33 fshatra dhe 2 vendbanime dhe një qendër urbane e ndarë në 5 lagje, me një popullsi prej 56,208 banorë, sipas regjistrimit të vitit 2011, e organizuar në 8.028 ekonomi familjare.

Mbi 2966 biznese operojnë brenda komunës sonë, bazuar në të dhënat e Zyrës për Regjistrim të Bizneseve në Komunën e Rahovecit, afërsisht gjysma e tyre (50%) merren me veprimtari tregtare, 15% në sektorin e shërbimeve, rreth 16% në prodhimtari, 19% me transport etj.

Administrata e Komunës së Rahovecit është e organizuar përmes zyrave qendrore dhe zyrave lokale që ofrojnë shërbime në nivel të komunitetit, nga të cilat një është e vendosur në ndërtesën administrative të komunës dhe 8 të tjera në fshatra.

Vizioni i mëposhtëm për Komunën e Rahovecit, i definuar pas konsultimeve me akterët e rëndësishëm të jetës politike, ekonomike e sociale në Komunë bazohet edhe në dokumentet afatmesme dhe afatgjata strategjike, që ka zhvilluar komuna, siç janë: Korniza Afatmesme e Shpenzimeve (KASH) 2019-2021 të Qeverisë së Kosovës dhe prioriteteve bazë të saj, si dhe në

Qarkoret Buxhetore Komunale 2019-2021 (I & II) të lëshuar nga Ministria e Financave e Qeverisë së Republikës së Kosovës.

Për tri vitet e ardhshme, vizioni i Komunës së Rahovecit është: të jetë qendër e zhvillimit ekonomik, me një bujqësi të zhvilluar, infrastrukturë të rregulluar, me plane zhvillimore dhe urbane, shërbime shëndetësore efikase dhe cilësore, komunë e integruar në proceset rajonale dhe ndërkombëtare, e afirmuar si një qendër e kulturës, arsimit dhe jetës sportive. Poashtu, një komunë e zhvilluar, e fortë dhe me shërbime publike, administrative që ofrojnë cilësi të mirë të jetesës për të gjithë qytetarët e saj.

Atributet më të rëndësishme të çfarëdo dokumenti të planifikimit strategjik dhe vizionit të definuar janë së pari, lehtësia e komunikimit dhe së dyti, llogaridhënia. Me qëllim të përmbushjes së këtyre dy attributeve të ndërlidhura njëra me tjetrën, prioritetet strategjike të Komunës në periudhën afatmesme janë grupuar në pesë prioritete që do të mundësojnë realizimin e qëllimit të vizionit tonë për Komunën.

Këto prioritete janë:

1. Forcimi i ekonomisë komunale me mundësi për të gjithë përmes:

- Krijimit të zonave ekonomike dhe zona industriale,
- Lehtësira në të bërit biznes, lirim nga taksa e bizneseve për prodhuesit,
- Mbështetje direkte dhe indirekte bizneseve,
- Mbështetja e turizmit dhe agroturizmit,
- Rritja dhe modernizimi i tregjeve,
- Këshilla dhe sugjerime në të bërit biznes,
- Investime në infrastrukturë publike në zona potenciale për zhvillim ekonomik.

2. Forcimi i Sektorit të Bujqësisë

Zhvillimi dhe fuqizimi i sektorit të bujqësisë për të rritur bazën ekonomike dhe sociale në komunën tonë.

- Përkrahje bujqve dhe fermerëve me mekanizëm bujqësor duke i klasifikuar për secilin sektor si:
 - a) Perimekulturë dhe Pemëtari - Mekanizëm bujqësor (kultivator të vegjël, spërkatëse, frezë, pllug, etj.)
 - b) Përkrahje me sera me sipërfaqe deri në 5 ari
- Përkrahje fermerëve me farëra, pleh kimik, pajisje bujqësore dhe me inpute bujqësore,
- Sektori i Blegtorisë - përkrahje në makina mjelëse, stalla dhe ferma të vogla,
- Sektori i Bletarisë - koshere për bletë, pajisje për trajtim dhe ruajtje të mjaltit etj.,
- Sektori i Vreshtarisë - inventar për trajtim të rrushit pas vjeljes,
- Sektori i Verëtarisë- pajisje për prodhuesit dhe inventar.

Një theks i veçantë për këtë sektor do të bie në: këshillime dhe hartim të projekteve për fermerët, në sigurim të tregut për fermerë etj.

- Fuqizimi i qendrave grumbulluese dhe përpunuese të pemëve dhe perimeve,
- Fuqizimi dhe përkrahja e bodrumeve për përpunimin e rrushit,
- Hapjen e tregjeve të reja në lokalitete të komunës sonë si: funksionalizim i tregjeve në Krushë të Madhe, Ratkoc, kushte më të mira në tregun ekzistues në Xërxë, ndërtimin e 2 tregjeve të reja në qytetin e Rahovecit, poashtu vazhdimin e fazës së dytë të projektit “Infrastruktura e tregut të rrushit” - te Shtëpia e Verës,
- Fuqizimi i qendrave grumbulluese të qumështit, stimulimi i tyre.

Prioritetet i kemi edhe në:

- Ndërtimin dhe mirëmbajtjen e rrugëve fushore,
- Ndërtimin e kanaleve të kullimit në zonat ku paraqiten vërshimet,
- Zgjerimin e sistemit të ujitjes në zonat ku mungon,
- Krijimin e fondit për Emergjencë,
- etj.

Në sektorin e pylltarisë, do t’i jepet prioritet pyllëzimit të hapësirave të reja në tërë territorin e komunës. Toka e cila është nën menaxhim të Agjensionit Pyjor të Kosovës (APK) do të trajtohet me shumë kujdes dhe nuk do të lejohet degradimi dhe keqpërdorimi i saj.

3. Përmirësimi i infrastrukturës shkollore dhe rritja e cilësisë në arsim

- Investime në përmirësimin e kushteve infrastrukturore të shkollave në funksion të rritjes së cilësisë në arsim dhe ndërtimi i shkollave të reja,
- Eficienca e energjisë në shkolla, sipas nevojave,
- Investime në mjete konkretizimi, laboratorë, teknologji informative dhe furnizime të bibliotekave shkollore me libra,
- Funksionalizimi i përhershëm dhe bashkëveprimi i organeve drejtuese të shkollave, Këshillave Drejtuese të Shkollave, Këshillave të Prindërve dhe Këshillave të Nxënësve,
- Angazhimi i shërbimeve profesionale pedagogjike dhe psikologjike në shkolla,
- Angazhimi në ofrimin e trajnimeve profesionale të mësimeve në funksion të rritjes së cilësisë në arsim,
- Ndërtimi i çerdheve për fëmijë.

4. Përmirësimi i shëndetësisë dhe mirëqenies së qytetarëve

- Riorganizimi i QKMF-së, për më shumë funksionalitet,
- Subvencionim për rastet e sëmundjeve për personat pa të ardhura/të ardhura të ulëta,
- Përmirësimi i ofrimit të shërbimeve shëndetësore, ofrimi i shëndetësisë mobile,
- Ndërtimi i qendrave të reja shëndetësore,
- Krijimi i kushteve më të mira për stafin shëndetësor,
- Kujdesi paliativ, kujdesi shtëpiak,

- Parandalimi i sëmundjeve ngjitëse dhe jo ngjitëse,
- Parandalimi i sjelljeve të këqija Droga, Duhani dhe Alkooli,
- Ofrimi i shërbimeve për të gjithë qytetarët në mënyrë të barabartë,
- Shtimi i personelit shëndetësor,
- Vizitat sistematike shëndetësore të nxënësve në shkolla.
- Ofrimi i shërbimeve sociale për të gjithë qytetarët e komunës së Rahovecit

Rehabilitimi i pacienteve me sëmundje mentale dhe ndihma për qytetarët për të pasur jetë të shëndetshme dhe aktive në komunitetin e tyre.

5. Përmirësimi dhe mbrojtja e mjedisit, planifikimi urban dhe shërbimet publike komunale

- Ndërtimi i rrugëve dhe trotuareve,
- Përmirësimi dhe rigjenerimi i infrastrukturës rrugore (sinjalizimi horizontal e vertikal, ndriçimi publik, mirëmbajtja dhe numerizimi),
- Krijimi i shesheve të reja, parkingjeve dhe mirëmbajtja e tyre,
- Kolektori dhe impianti për trajtimin e ujërave të zeza,
- Zgjerimi i rrjetit të kanalizimit,
- Eficienca e energjisë në objekte të sektorit publik,
- Menagjimi i integruar i mbeturinave dhe riciklimi i tyre,
- Hartimi i planeve zhvillimore dhe urbane, hartimi i projekteve të tjera dhe mbikëqyrja e punimeve,
- Përkushtim ndaj komplekseve përkujtimore, shtatoreve, varrezave dhe busteve të dëshmorëve, varrezave të martirëve dhe atyre civile,
- Përmirësimi i standardeve ambientale,
- Përmirësimi dhe zgjerimi i sistemit të ujit të pijshëm,
- Ofrimi i më shumë hapësirave të gjelbëruara dhe mirëmbajtja e tyre,
- Përmirësimi i gjendjes së lumenjve dhe përrrenjve dhe trajtimi i shtretërve të tyre,
- Përkushtim ndaj të pastrehëve dhe familjeve në nevojë,
- Mbjellja e më shumë drunjve dekorativ dhe mirëmbajtja,

6. Përcaktim i përhershëm i yni janë:

- Qeverisje komunale e cila ofron shërbime efikase dhe që ju përgjigjet kërkesave të qytetarëve,
- Përmirësimi i vazhdueshëm i shërbimeve ndaj qytetarëve,
- Qasja sa më e afërt dhe e lehtë e qytetarëve në administratë,
- Ndërtimi dhe mirëmbajtja e zyrave komunale/gjendjes civile,
- Zgjerimi i sporteleve në zyrat e gjendjes civile,
- Sistemimi i zyrtarëve të zyrës së pranimit, kadastrës dhe arka, në një hapësirë të përbashkët, që kanë për qëllim shkurtimin e kohës për palët,
- Rregullimi i sporteleve të veçanta për mërgatën,
- Vendosja e E-Kiosk – për shërbimet e shpejta dhe efikase për palë.

7. Rinia, kultura dhe sporti

- Mbështetja e sektorit të rinisë dhe kulturës (përkrahja e grupeve dhe OJQ-ve të ndryshme),
- Krijimi i rrjetit të OJQ-ve,
- Funksionalizimi i kuvendit të të rinjve,
- Krijimi i Teatrit të Qytetit,
- Promovimi i projekteve për rini dhe kulturë,
- Intervenimi në monumentet kulturo-historike dhe mirëmbajtja e tyre,
- Pasurimi i fondit librar në bibliotekat e komunës sonë,
- Trajtimi i palestrave të sporteve dhe ndërtimi i terreneve të reja sportive,
- Ngritja dhe mbështetja e të gjitha klubeve sportive etj.

III. Korniza Fiskale Komunale

3.1 Indikatorët ekonomik komunal

Ndonëse komuna nuk udhëheqë drejtpërdrejtë politikën makroekonomike (kjo është kompetencë e qeverisë qendrore), mjedisi i përgjithshëm ekonomik ndikon në pasqyrën fiskale komunale dhe si i tillë do të trajtohet si vijon, shih tabelën 1. Korniza Afatmesme Buxhetore e Komunës është në përputhje me kornizën makroekonomike të Kosovës dhe sipas dokumentit Korniza Afatmesme të Shpenzimeve (KASH) 2019-2021 e përpiluar nga Qeveria e Republikës së Kosovës.

Komponentët e politikës makroekonomike siç janë: Bruto Produkti Vendor, inflacioni dhe demografia, duhet konsideruar dhe marrë parasysh. Korniza Afatmesme e Shpenzimeve 2019-2021 e Qeverisë së Kosovës bazuar në të dhënat historike si dhe në zhvillimet e fundit ekonomike, nënvizon faktin se do të ketë ecuri pozitive të rritjes ekonomike në vitet e ardhshme, më saktësisht në periudhën 2019-2021 ku parashihet një rritje reale vjetore, 4.78 % në vitin 2019, ndërsa rritja reale e Bruto Produktit të Vendi në 2019 - 2021 parashihet të jetë 4.81%, respektivisht 5.14%.

Natyrisht se rritja ekonomike ndryshe përket edhe në krijimin e vendeve të reja të punës dhe zbutjen e papunësisë në Komunë, që në periudhën afatmesme ulet me 1.6 %, nga niveli i përgjithshëm i papunësisë që llogaritet të jetë i lartë.

Komuna nga ana e saj do të adaptojë legjislacionin përkatës në funksion të krijimit të ambientit më të mirë për sektorin privat dhe rritjes së të ardhurave të tyre, rrjedhimisht rritjes së të hyrave buxhetore komunale.

Aktualisht, financimi komunal përfshinë: **1. Të hyrat vetanake dhe 2. Grantet qeveritare.** Komunitat po ashtu janë pranues të granteve të donatorëve të jashtëm dhe të brendshëm (me mbulim të plotë apo si pjesë të bashkëfinancimeve), si dhe kanë mundësinë e huamarrjes sipas kushteve të përcaktuara me legjislacionin në fuqi. Komuna Rahovecit në periudhën afatmesme buxhetore 2019-2021 planifikon të marrë hua nga institucione financiare për të financuar projektet e saj në projektet për menaxhimin e ujërave të zeza, për të cilën hua garantuese do të jetë Qeveria e Republikës së Kosovës, siç e ka lejuar Ligji për Financat Publike dhe Llogaridhënie.

Tabela 1: Indikatorët ekonomik komunalë

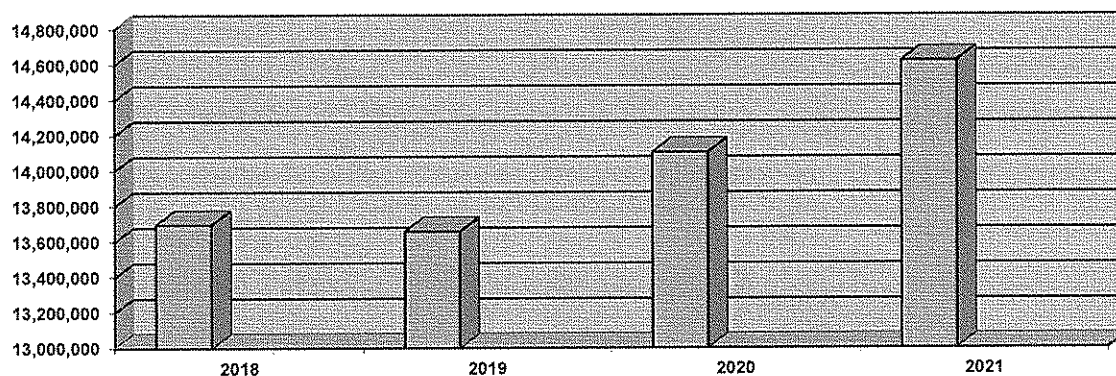
Përshkrimi	2018	2019	2020 (vlerësimet)	2021 (vlerësimet)
Indikatorët makroekonomik në Kosovë				
Rritja reale e BPV në %	4.0	4.78	4.81	5.14
Inflacioni në %	2.7	2.40	2.30	2.10
BPV për një banor, në euro	3.261	3.402	3.562	3.856
Indikatorët ekonomik komunalë				
Popullsia e Komunës	56.208	56.208	56.208	56.208
Numri i bizneseve të regjistruara	3.215	3.412	3.725	3.990
Numri i nxënësve	12.871	10.841	10.830	10.820

Burimi: Korniza Afatmesme e Shpenzimeve, Qeveria e Kosovës, 2019-2021

3.2 Të Hyrat Komunale dhe Parashikimi Afatmesëm 2019-2021

Të hyrat e Komunës së Rahovecit nga dy burimet e saj kryesore – grantet qeveritare dhe të hyrat vetanake komunale kanë shënuar rritje nga viti në vit.

Figura 1: Buxheti Total i Komunës në vite (2019 – 2021), milion Euro:

Në bazë të planifikimit të bërë, nga viti 2019 grantet qeveritare për Komunën e Rahovecit si tërësi do të shënojnë rritje prej 3.67% në krahasim me 2018, ndërsa në krahasim me vitin 2018 dhe 2021 kemi rritje prej 12,72% . Sipas të dhënave të prezantuara në tabelën më poshtë, kjo rritje kryesisht bazohet në të dhënat e përgjithshme për rritjen buxhetore që planifikohet në nivel të Qeverisë nacionale, siç parashihet me KASH-in 2019-2021

Të hyrat vetanake komunale, në anën tjetër, kanë shënuar zvogëlim (rënie) për -29.17% të ndjeshme nga viti në vit po ashtu. Të hyrat vetanake të planifikuara zvogëlim nga viti 2019-2021 përafërsisht -24.28% në krahasim me vitin 2018, mirëpo rritje kryesisht është koncentruar në të hyrat nga tatimi në pronë ku nga viti 2019 planifikohet të fillohet edhe tatimi i tokave, si dhe implementimi i taksës për mbeturina. Realisht nëse shikojmë planifikimin nga viti 2019 deri në vitin 2021 zvogëlimi i të hyrave vetanake të planifikuara do të jetë -24.28%. Ky zvogëlim vjen pas planifikimit për të filluar grumbullimin e taksës për mbeturina, e që është një sfidë në vete ku do të përballemi në vitin 2019, e cila kap një shumë mbi 140,000.00 euro

Tabela 2: Planifikimi i të hyrave vetanake komunale sipas burimit për periudhën 2019-2021, në Euro

Burimi i të hyrave	2018	2019	2020	2021
Totali i buxhetit	13,982,312.00	13,658,891.00	14,104,146.00	14,620,755.00
Granti qeveritar	11,862,731.00	12,321,509.00	12,895,077.00	13,371,384.00
Granti i përgjithshëm	5,060,839.00	5,231,296.00	5,695,256.00	6,057,607.00
Granti i Shëndetësisë	1,564,828.00	1,686,240.00	1,770,552.00	1,859,080.00
Granti i Arsimit	5,214,321.00	5,380,479.00	5,405,775.00	5,431,203.00
Huamarrja në Arsim	50,575.00	33,716.00	0	0
Këshilli i Hoçës së Madhe	22,743.00	23,494.00	23,494.00	23,494.00
Huamarrja në Shëndetësi	134,899.00	134,899.00	0	0
Të hyrat vetanake	1,650,027.00	1,168,767.00	1,209,069.00	1,249,371.00
Buxhet dhe Financa	445,000.00	425,767.00	436,669.00	451,000.00
Tatimi në Pronë	340,000.00	310,000.00	320,000.00	330,000.00
Taksa tjera administrative	5,000.00	2,000.00	2,000.00	2,000.00
Taksat rrugore	100,000.00	5,000.00	35,000.00	38,000.00
Tatimi në Tokë	0.00	78,767.00	79,669.00	81,000.00
Administrata	100,000.00	84,500.00	87,000.00	89,200.00
Taksa Çertifikatat tjera ofiqarie	20,000.00	18,000.00	18,500.00	19,000.00
Taksa administrative për fletëkërkesa	10,000.00	3,000.00	3,000.00	3,000.00
Taksa Çertifikatat e lindjes	50,000.00	45,000.00	46,000.00	47,000.00
Taksa Çertifikatat e kurorëzimit	15,000.00	14,000.00	14,500.00	15,000.00
Taksa Çertifikatat e vdekjes	5,000.00	4,500.00	5,000.00	5,200.00
Ekonomia	153,000.00	130,500.00	140,500.00	147,500.00
Taksa për ushtrimin e veprimtarisë	80,000.00	75,000.00	80,000.00	82,000.00
Qiraja nga objektet publike	72,000.00	55,000.00	60,000.00	65,000.00
Taksa administrative për fletëkërkesa	1,000.00	500.00	500.00	500.00

Kulturë, Rini, Sport	5,000.00	4,000.00	4,000.00	4,000.00
Pagesa e bibliotekës dhe sallës	5,000.00	4,000.00	4,000.00	4,000.00
Urbanizëm	109,000.00	103,000.00	105,200.00	108,500.00
Taksa komunale për leje ndërtimi	32,000.00	35,000.00	36,000.00	38,000.00
Taksa administrative për fletëkërkesa	5,000.00	4,000.00	4,200.00	4,500.00
Taksa për demolim	2,000.00	2,000.00	2,000.00	2,000.00
Taksa për legalizimin e objekteve	45,000.00	38,000.00	38,500.00	39,000.00
Shfrytëzimi i pronës publike	25,000.00	24,000.00	24,500.00	25,000.00
Kadastër dhe Gjeodezia	99,000.00	70,000.00	73,500.00	76,500.00
Taksa për regjistrimin e trashëgimisë	37,000.00	37,000.00	27,000.00	28,000.00
Taksa administrative për fletëkërkesa	42,000.00	27,000.00	28,000.00	29,000.00
Taksa për matjen e tokës në terren	20,000.00	18,000.00	18,500.00	19,500.00
Shërbime Publike	425,000.00	160,800.00	165,350.00	170,771.00
Taksa komunale për leje - gjërmime	2,000.00	1,800.00	1,850.00	1,900.00
Taksa administrative për fletëkërkesa	1,000.00	1,000.00	1,000.00	1,000.00
Taksa për mbeturina	400,000.00	140,000.00	144,000.00	148,871.00
Shfrytëzimi i pronës publike	12,000.00	10,000.00	10,500.00	11,000.00
Qiraja nga vendosja e objekteve tregtare	10,000.00	8,000.00	8,000.00	8,000.00
Inspekcioni	6,000.00	6,000.00	6,000.00	6,000.00
Taksa administrative për fletëkërkesa	6,000.00	6,000.00	6,000.00	6,000.00
Bujqësia	13,000.00	10,600.00	10,850.00	10,900.00
Taksa administrative për fletëkërkesa	2,000.00	1,200.00	1,200.00	1,200.00
Taksa - të hyrat nga pyjet	1,000.00	400.00	400.00	400.00
Qiraja e tokës bujqësore	10,000.00	500.00	500.00	500.00
Participimet në Bujqësi	0	8,500.00	8,750.00	8,800.00
Mbrojtje dhe siguri civile	220,000.00	98,600.00	105,000.00	110,000.00
Largimi dhe deponimi i automjeteve	0	0	0	0
Taksa administrative për fletëkërkesa	0	0	0	0
Gjobat në trafik	100,000.00	43,600.00	45,000.00	50,000.00
Gjobat në trafik nëpërmjet gjykatës	120,000.00	55,000.00	60,000.00	60,000.00
Inspektimi i instal. të zjarr & komunaleve	0	0	0	0
Inspektimi i ambientit	0	0	0	0
Arsimi	25,027.00	25,000.00	25,000.00	25,000.00
Të hyrat nga taksat - Të hyrat nga Çerdhja	13,000.00	10,000.00	10,000.00	10,000.00
Taksa administrative për fletëkërkesa	1,000.00	0	0	0
Participim për arsim joformal	11,027.00	15,000.00	15,000.00	15,000.00
Shëndetësia	50,000.00	50,000.00	50,000.00	50,000.00
Participimi nga shëndetësia	48,000.00	50,000.00	50,000.00	50,000.00
Taksa administrative për fletëkërkesa	2,000.00	0	0	0

Komuna e Rahovecit vazhdon të dominohet në buxhetin total të saj nga transferet qeveritare të cilat edhe në tri vitet e ardhshme do të përbëjnë afërsisht 90 % të buxhetit total të komunës.

3.2.1 Donatorët e jashtëm (ndërkombëtarë)

Financimi nga donatorëve e jashtëm dhe të brendshëm do të vazhdojë edhe gjatë viteve 2019-2021 në shumë fusha si në arsim, infrastrukturë, menaxhimin e mbeturinave, ujërave të zeza etj.

3.2.2 Politikat e reja

Komuna e Rahovecit në tri vitet e ardhshme do të bëjë përpjekje në mobilizimin e resurseve komunale me qëllim të adoptimit të politikave të reja që ka iniciuar qeveria nacionale e Republikës së Kosovës, por edhe të atyre të iniciuara në nivelin e qeverisë komunale.

Fillimisht, ndonëse ende nuk është pjesë e Kornizës Afatmesme të Shpenzimeve të Qeverisë së Kosovës

2018-2021, sugjerimit të Qeverisë së Kosovës janë që shuma e Grantit të Përgjithshëm të komunave, që aktualisht është dhjetë përqind (10%) e të hyrave totale të buxhetuara të Qeverisë qendrore, (duke përfshirë të hyrat nga shitja e aseteve, të hyrat tjera të jashtëzakonshme, të hyrat e dedikuara vetanake dhe të hyrat nga huamarrja) do të reduktohet në 8%, në vitet e ardhshme. Projektionet e bëra për 2019 dhe 2021 në Kornizën Afatmesme të Shpenzimeve të Kosovës, nuk reflektojnë ende këtë politikë. Për Komunën e Rahovecit kjo do të vazhdojë të jetë një risk që duhet trajtuar në të ardhmen dhe duhet menduar strategjitë që duhet ndjekur me qëllim të mbulimit të asaj difference që do të shkaktonte ulja e nivelit të grantit të përgjithshëm, për komunën.

Së dyti, në rast se në periudhën afatmesme Qeveria e Kosovës do të ndryshojë formulën shtetërore të ndarjes së grantit të arsimit për Komuna, ndarje kjo që pretendohet të bëhet në bazë të normës e jo të numrit të nxënësve, atëherë kjo do të ketë ndikim të dukshëm në buxhetin e Komunës, ulë grantin e arsimit, sidomos duhet patur parasysh se ky grant përbën pjesën më të madhe të buxhetit komunal. Komuna nuk ka informatat e nevojshme për të bërë analizën e im paktit të kësaj politike.

Së treti, Komuna e Rahovecit ndonëse me informata të limituara do të jetë e ndikuar në aspektin buxhetor edhe me rastin e fillimit të aplikimit të Ligjit për gradim në paga për shërbyesit civil të Kosovës, ndonëse ende nuk është bërë ndonjë analizë në lidhje me ndikimin fiskal apo buxhetin e Komunës. Tutje, Komuna nuk posedon me informatat e nevojshme për të bërë këtë analizë, të cilën në të ardhmen ndoshta do ta ofronte Ministria e Administratës Publike.

Së katërti, sa i përket politikave të reja ose atyre të paralajmëruara nga niveli qendror, me ndikim në Komunën e Rahovecit, është edhe politika që do të zgjidhet nga viti 2019 e tutje, në lidhje me trajtimin e mirëqenies sociale si kompetencë e decentralizuar në komunitet e Kosovës. Komuna e Rahovecit aktualisht nuk posedon informatat e nevojshme në lidhje me mënyrën e ndarjes buxhetore që do të bëhet për financimin kësaj fushë, ndryshe nga ajo që është aktualisht, ndonëse ka paralajmërime nga Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Ministria e Financave sa i përket këtyre politikave.

Së pesti, Komuna e Rahovecit ka mirëpritur deklaratimet e Qeverisë Nacionale, që në të ardhmen, sa i përket fleksibilitetit të shpenzimeve në të gjitha kategoritë ekonomike, përveç pagave, të kenë mundësi këtë ta bëjnë edhe nga Granti i Përgjithshëm si shtesë, përveç se nga të hyrat vetanake komunale.

Ndërsa sa i përket të hyrave të tjera të Komunës, apo të hyrave vetanake, sërish qeveria nacionale ka shtyrë drejt politikave të reja që do të orientonin komunën drejt avancimit të tatimeve me potencial të mirë dhe zbehjes eventualisht eliminimit të atyre taksa e ngarkesa komunale që rëndojnë ambientin biznesor komunal. Edhe në të ardhme barra kryesore në realizimin e hyrave vetanake bie mbi tatimin në pronë.

3.3 Tendencia e shpenzimeve komunale dhe parashikimi i tyre afat-mesëm 2019-2021

Sipas rekomandimeve të Misionit të Fondit Monetar Ndërkombëtar të komunikuara përmes Qarkores Buxhetore komunale 2019 komunat do të kenë edhe në të ardhmen fleksibilitet në shpërndarjen e të hyrave vetanake komunale në strukturën e shpenzimeve sipas kategorive ekonomike për vitin 2019, duke përfshirë kategorinë Paga dhe Mëditje. Si rezultat Komuna e Rahovecit prezanton këtë ndarje të shpenzimeve në mes të kategorive të lejuara buxhetore:

Projeksionet e shpenzimeve buxhetore për vitin 2019 do të paraqesim sipas kategorive ekonomike që aktualisht janë funksionale.

• Pagat dhe mëditje	7,435,669.00 €
• Mallrat dhe Shërbime	1,514,331.00 €
• Shpenzimet Komunale	255,500.00 €
• Subvencionet dhe Transferet	250,000.00 €
• Shpenzimet Kapitale	4,203,391.00 €
TOTAL	13,658,891.00 €

3.3.1 Pagat dhe Mëditjet

Gjatë vitit 2019 krahasuar me vitin 2018, kjo kategori e shpenzimeve pritet të rritet 1,17 % si rezultat për pagesë e tri pagave pas pensionimit për arsimin para universitar . Kjo kategori e shpenzimeve gjatë periudhës 2019-2021 pritet të rritet gradualisht bazuar në KASH-in e Qeverisë së Republikës së Kosovës, si rezultat i implementimit të kontratës kolektive që ndërlidhet me përvojën e punës si dhe adresimi i pakos që ka të bëjë me reformën në administratën publike.

Pjesëmarrja e kategorisë së pagave dhe mëditjeve në shpenzimet përgjithshme buxhetore komunale, gjatë këtyre viteve, pritet të mbetet në nivel të përafërt **54.44 %**.

3.3.2 Mallrat dhe Shërbimet

Kategoria e shpenzimeve për mallra dhe shërbime (duke përfshirë komunalit), është zbritje për **-0,28%** nga viti 2018 në vitin 2019, edhe pse kemi rritje të konsiderueshme të shpenzimeve të kësaj kategorie, e cila kryesisht i atribuohet rritjes së shpenzimeve për pagesën e mbeturinave, për mirëmbajtjen e projekteve (të reja) kapitale, shkollave, pagesat për ndriçimet publike, shërbimet e varrimit, pastrimi dhe mirëmbajtja e rrugëve, pastrimi dhe mirëmbajtja e objekteve komunale, punkteve shëndetësore, objekteve sportive etj.), rritjes së nevojave për material shpenzues (lëndë djegëse dhe karburante në proporcion me zgjerimin sipërfaqeve të objekteve të reja). Pjesëmarrja e kësaj kategorie të shpenzimeve në shpenzimet e përgjithshme buxhetore, gjatë këtyre 3 vite të ardhshme pritet të jetë mesatarisht **12.96%**.

3.3.3 Subvencionet

Në vitin 2019 komuna e Rahovecit do të ndajë subvencionet për bujqësi, shëndetësi, arsim, kulturë, rini dhe sport. Nga viti 2018 shpenzimet për shërbimet e varrimit janë tërhequr nga kjo kategori, por nga kategoria e subvencioneve do të paguhen bursat për studentë. Pjesëmarrja e subvencioneve në shpenzimet e përgjithshme buxhetore gjatë viteve 2019-2021 mesatarisht do të jetë **1.83%**.

3.3.4 Investimet Kapitale

Kjo kategori e shpenzimeve do të shënojë zbritje në vitin 2019, për **-1,32%** krahasuar me vitin 2018. Një pjesë e madhe e tyre planifikohet të financohet nga të hyrat vetanake të komunës. Zbritja në kategorinë e investimeve kapitale është për shkak se mjete që janë paguar nga kjo kategori për mirëmbajtjen e rrugëve janë larguar, mirëpo në vitin 2020-2021 do të jetë më e lartë nga aktualja. Pjesëmarrja e investimeve kapitale në totalin e shpenzimeve të komunës në vitin 2019 dhe tutje pritet të jetë mesatarisht: **30.77%**.

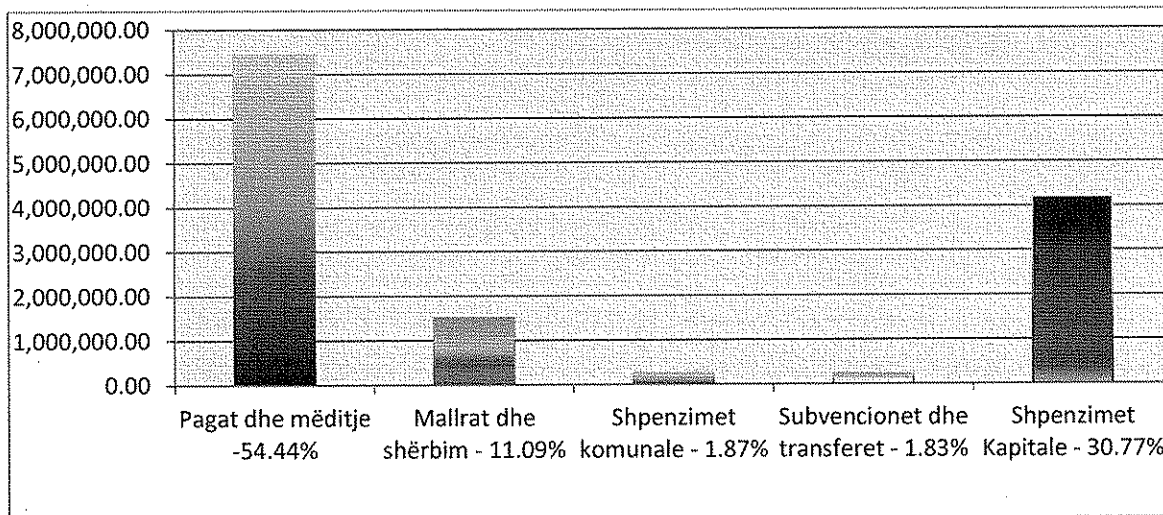

Tabela 3: Korniza Buxhetore Komunale 2019-2021, në euro.

	Përshkrimi	2018	2019 (plani)	2020 (vlerësimet)	2021 (vlerësimet)
1	TË HYRAT TOTALE KOMUNALE	13.698.232	13.658.891	14.104.146	14.620.755
1.1	Të hyrat vetanake	1.650.027	1.168.767	1.209.069	1.249.371
1.2	Grantet dhe transferet qeveritare	11.862.731	12.321.509	12.895.077	13.371.384
2	SHPENZIMET TOTALE KOMUNALE	13.698.232	13.658.891	14.104.146	14.620.755
2.1	Shpenzimet rrjedhëse	9.301.830	9.455.500	9.445.500	9.492.678
	Pagat dhe mëditjet	7.296.623	7.435.669	7.435.669	7.464.905
	Mallrat dhe shërbimet	1.563.385	1.514.331	1.514.331	1.437.203
	Shpenzime komunale	250.500	255.500	255.500	310.570
	Subvencionet	191.322	250.000	250.000	280.000
2.2	Shpenzimet Kapitale	4.396.402	4.203.391	4.648.646	5.128.077
	SUFICIT / DEFICIT	0	0	0	0
	Nga të cilat: Grantet e jashtme për projekte kapitale				
3	BILANCI PRIMAR BUXHETOR				
3.1	Pagesa e interesit për borxhin e jashtëm				
4	BILANCI TOTAL BUXHETOR				
5	FINANCIMI				
5.1	Financimi i jashtëm				
	Ripagimi i borxhit kryesor				
	Huamarrja e jashtme	185.474	168.615		
5.2	Financimi i brendshëm				
	Shitja e aseteve				
	Huamarrja e brendshme				
	Ndryshimi në fitimet e pashpërndara				
6	BILANCI BANKAR NË FUND TË VITIT				

Tabelat në vijim janë një pasqyrë e shpërndarjes së shpenzimeve në komunë, në bazë të programeve apo kategorive funksionale si dhe në bazë të kategorive ekonomike. Shpenzimet në vijim (tabela 7) janë ato aktualet të vitit 2018, planifikimi për vitin e ardhshëm 2019 si dhe projeksionet e vitit 2019-2021 do të behën pas përgatitjes së buxhetit në shtator (Tabela 4-5-6-7).

Tabela 4: Shpenzimet në vitin 2018, të shpërndara në kategori ekonomike dhe programe:

Programet	Paga	Mallra dhe shërbime	Shërbime komunale	Subvencione	Investime Kapitale	Totali
Zyra e Kryetarit	160.908	40.000	0	71.322	0	272.230
Administrata	214.228	98.500	0	0	65.000	377.728
Barazia gjinore	5.078	1.500	0	0	0	6.578
Inspekcioni	69.272	15.000	0	0	40.000	124.272
Zyra e Kuvendit K.	102.530	20.000	0	0	0	122.530
Buxhet dhe financa	79.402	35.109	0	0	46.273	160.784
Shërbime publike	27.132	576.095	101.000	0	2.020.000	2.724.227
Zjarrfikësit	140.101	20.500	0	0	25.000	185.601
Zyra për komunitet	59.783	16.500	0	0	51.685	127.968
Bujqësia	62.396	15.000	0	10.000	447.543	534.939
Ekonomia	44.359	14.000	0	5.000	40.000	103.359
Kadastra	63.495	14.000	0	0	60.000	137.495
Urbanizmi	39.937	15.000	0	0	490.000	544.937
Shëndetësia	878.651	307.198	60.000	50.000	450.848	1.746.697
QPS	87.266	12.000	4.500	5.000	0	108.766
Kulturë, Rini, Sport	64.562	28.000	0	50.000	245.000	387.562
Administrata Arsim	49.359	41.000	0	0	415.053	505.412
Arsimi parafillor	45.510	16.000	5.000	0	0	66.510
Arsimi fillor	4.049.309	214.197	61.086	0	0	4.324.592
Arsimi mesëm	1.053.345	63.786	18.914			1.136.045
TOTAL	7.296.623	1.563.385	250.500	191.322	4.396.402	13.698.232

////////

Tabela 5: Shpenzimet për 2019, të shpërndara në kategori ekonomike dhe programe:

Programe	Paga	Mallra dhe shërbime	Shërbime komunale	Subvencione	Investime Kapitale	Totali
Zyra e Kryetarit	160.868,00	54.720,00		86.650,00		302.238,00
Administrata	216.747,00	130.530,00			12.000,00	359.277,00
Barazia gjinore	5.208,00	2.000,00			0,00	7.208,00
Inspekcioni	69.544,00	18.560,00			35.000,00	123.104,00
Zyra e Kuvendit K.	103.460,00	20.000,00				123.460,00
Buxhet dhe financa	77.395,00	45.185,00			50.000,00	172.580,00
Shërbime publike	27.280,00	337.590,00	111.000,00		1.058.776,00	1.534.646,00
Zjarrfikësit	136.242,00	33.980,00			29.615,00	199.837,00
ZLK	61.001,00	24.500,00			30.000,00	115.501,00
Bujqësia	62.820,00	18.650,00		43.350,00	1.028.000,00	1.152.820,00
Ekonomia	43.684,00	18.600,00		10.000,00	110.000,00	182.284,00
Kadastra	63.510,00	16.280,00			60.000,00	139.790,00
Urbanizmi	39.378,00	16.580,00			555.000,00	610.958,00
Shëndetësia	949.227,00	324.450,00	60.000,00	50.000,00	490.000,00	1.873.677,00
QPS	87.615,00	14.000,00	4.500,00		25.000,00	131.115,00
Kulturë, Rini, Sport	65.242,00	34.166,00		60.000,00	185.000,00	344.408,00
Administrata e Arsimit	49.170,00	45.000,00	0,00	0,00	521.514,00	615.684,00
Arsimi parafillor	46.401,00	20.000,00	4.000,00			70.401,00
Arsimi fillor	4.075.700,00	243.003,00	59.100,00		13.486,00	4.391.289,00
Arsimi mesëm	1.095.177,00	96.537,00	16.900,00			1.208.614,00
TOTAL	7.435.669,00	1.514.331,00	255.500,00	250.000,00	4.203.391,00	13.658.891,00

Tabela 6: Shpenzimet, projeksionet 2020, të shpërndara në kategori ekonomike dhe programe:

Programe	Paga	Mallra dhe shërbime	Shërbime komunale	Subvencione	Investime Kapitale	Totali
Zyra e Kryetarit	161.673	54.720	0	86.650	0	303.043
Administrata	218.867	130.530	0	0	35.000	384.397
Barazia gjinore	5.235	2.000	0	0	0	7.235
Inspekcioni	69.892	18.560	0	0	59.646	148.098
Zyra e Kuvendit K.	103.978	20.000	0	0	0	123.978
Buxhet dhe financa	77.783	45.185	0	0	50.000	172.968
Shërbime publike	27.417	337.590	111.000	0	1.246.000	1.722.007
Zjarrfikësit	136.924	33.980	0	0	35.000	205.904
Zyra për Komunitete	61.307	24.500	0	0	30.000	115.807
Bujqësia	63.135	18.650	0	43.350	1.285.000	1.410.135
Ekonomia	43.903	18.600	0	10.000	85.000	157.503
Kadastra	63.828	16.280	0	0	60.000	140.108
Urbanizmi	39.575	16.580	0	0	490.000	546.155
Shëndetësia	948.177	324.450	60.000	50.000	505.000	1.887.627
QPS	87.615	14.000	4.500	0	20.000	126.115
Kulturë, Rini, Sport	65.589	34.166	0	60.000	200.000	359.755
Administrata e Arsimit	49.170	45.000	0	0	548.000	642.170
Arsimi parafillor	47.401	20.000	4.000	0	0	71.401
Arsimi fillor	4.100.834	243.003	59.100	0	0	4.402.937
Arsimi i mesëm	1.063.366	96.537	16.900	0	0	1.176.803
TOTAL	7.435.669	1.514.331	255.500	250.000	4.648.646	14.104.146

Tabela 7: Shpenzimet, projeksionet 2021, të shpërndara në kategori ekonomike dhe programe:

Programe	Paga	Mallra dhe shërbime	Shërbime komunale	Subvencione	Investime Kapitale	Totali
Zyra e Kryetarit	162.481	49.720	0	86.650	0	298.851
Administrata	219.943	120.530	0	0	20.000	360.473
Barazia gjinore	5.261	2.000	0	0	0	7.261
Inspekcioni	70.242	18.560	0	0	80.000	168.802
Zyra e Kuvendit K.	104.498	20.000	0	0	0	124.498
Buxhet dhe financa	78.171	40.185	0	0	60.000	178.356
Shërbime publike	27.554	318.816	145.070	0	1.742.077	2.233.517
Zjarrfikësit	137.608	33.980	0	0	55.000	226.588
Zyra për Komunitete	61.613	24.500	0	0	50.000	136.113
Bujqësia	63.450	18.650	0	53.350	1.485.000	1.620.450
Ekonomia	44.122	18.600	0	10.000	60.000	132.722
Kadastra	64.147	16.280	0	0	60.000	140.427
Urbanizmi	39.773	16.580	0	0	446.000	502.353
Shëndetësia	951.984	327.096	65.000	50.000	515.000	1.909.080
QPS	87.615	14.000	5.000	0	20.000	126.615
Kulturë, Rini, Sport	65.897	34.166	0	80.000	115.000	295.063
Administrata e Arsimit	49.170	45.000	0	0	420.000	514.170
Arsimi parafillor	47.401	20.000	4.000	0	0	71.401
Arsimi fillor	4.111.373	223.003	74.600	0	0	4.408.976
Arsimi i mesëm	1.072.602	75.537	16.900	0	0	1.165.039
TOTAL	7.464.905	1.437.203	310.570	280.000	5.128.077	14.620.755

Kategoria Ekonomike – Investimet Kapitale - e prezantuar në detaje më lartë, paraqet një komponentë të rëndësishme të buxhetit të komunës, e cila ndonëse nuk përfaqëson pjesën më të madhe të shpenzimeve të përgjithshme buxhetore, mbetet me rëndësi të posaçme në aspektin e planifikimit për Komunën e Rahovecit. Kjo kategori e shpenzimeve në kuadër të shpenzimeve të rregullta buxhetore ka potencialin më të madh për të nxitur rritjen ekonomike. Prandaj, kjo kategori e shpenzimeve, edhe gjatë periudhës së ardhshme afatmesme, do të vazhdojë të jetë në funksion të krijimit të ambientit më të favorshëm për ngritje të pjesëmarrjes së sektorit privat, përmes

përmirësimin të vazhdueshëm të infrastrukturës. Përderisa ndikimi i këtyre investimeve në punësim dhe konsum është relativisht i shpejtë, ndikimi i plotë i tyre në ekonomi do të mund të realizohet vetëm në periudhën afatmesme. Në këtë kontekst përmirësimi i infrastrukturës do të pozicionojë ekonominë e Komunës së Rahovecit në një rrugë të rritjes më të shpejtë dhe të qëndrueshme ekonomike në periudhën afatgjatë.

3.4 Analiza Gjimore

Komuna ka përgatitur një buxhet të pjesërisht gjinor të detajuar, por jemi përpjekur për të vlerësuar se si shpenzimet në paga dhe mëditje janë ndarë për të adresuar planifikimin e ardhshëm buxhetor. Ne kemi analizuar numrin e grave dhe burrave, djemve dhe vajzave të punësuar në kuadër të komunës, dhe paraqesim këtë informacion në tabelën e mëposhtme:

Sqarim: Tabela e më poshtme bazohet në shifrat sipas listës së pagave dhe mëditje të qershorit 2018 dhe numrin aktual të të punësuarve.

Tabela 8: Struktura e të punësuarve sipas gjinisë

Programe	Struktura e të punësuarve sipas gjinisë – listat e pagave					% STRUKT
	Femra	%	Meshkuj	%	Total	
Zyra e Kryetarit	3	15	17	85	20	
Administrata	8	18.18	36	81.82	44	
Inspeksioni	0	0	12	100	12	
Zyra e Kuvendit Komunal	11	35.48	20	64.42	31	
Buxhet dhe financa	3	23.08	10	76.92	13	
Shërbime publike	0	0	4	100	4	
Zjarrfikësit	0	0	21	100	21	
Zyra për Komunitete	5	55.55	4	44.45	9	
Bujqësia	0	0	11	100	11	
Ekonomia	1	14.29	6	85.71	7	
Kadastra	0	0	11	100	11	
Urbanizmi	2	33.33	4	66.67	6	
Kulturë, Rini, Sport	0	0	13	100	13	
Arsimi dhe shkenca	0	0	6	100	6	
Shëndetësia	0	0	0	0	0	
QPS	4	26.67	11	73.33	15	

Tabela 9: Struktura gjinore e të punësuarve në Arsim

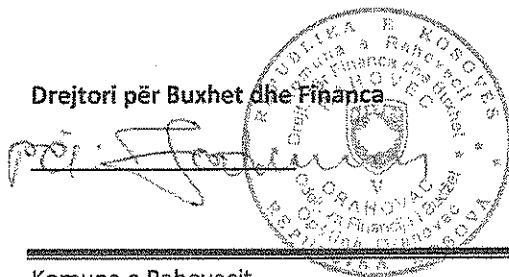
Struktura gjinore e të punësuarve në Arsim sipas listës së pagave Qershor-2017					
Të punësuar	Meshkuj	%	Femra	%	Total
DKA	6	100	0	0	6
Drejtorë/esha	29	82.9	6	17.14	35
Zv. drejtorë/esha	1	100	0	0	1
Sekretarë/esha	1	100	0	0	1
Profesorë/esha	92	63.5	53	36.55	145
Arsimtarë/e	304	56.2	237	43.81	541
Edukator/e	0	0	39	100	39
Punëtor ndihmës/e	87	97.8	2	2.25	89
Klasa speciale	1	33.3	2	66.67	3
Bibliotekë	0	0	0	0	0
Total	521	60.6	39.42	339	860

Tabela 10: Struktura gjinore e të punësuarve në Shëndetësi

Struktura gjinore e të punësuarve në Shëndetësi sipas listës së pagave - Qershor 2017					
Të punësuar	Meshkuj	%	Femrave	%	Total:
Drejtorë	2	100	0	0	2
Mjekë	23	79.31	6	20.69	29
Teknikë	20	27.78	52	72.22	72
Të tjerë	22	88	3	12	25

Komuna do ti përdor më pas të dhënat specifike gjinore që janë në dispozicion për të vlerësuar ndikimin gjinor në paga dhe mëditje në buxhetet e vitit 2018 për të përgatitur buxhetin në të ardhmen duke respektuar buxhetin e përgjithshëm gjinor. Tek investime kapitale, kur një projekt është për një qytet të caktuar apo të një fshatit, për një rrugë, gypat e ujësjellësit, qendër shëndetësore etj. ne do të përdorim të dhënat e ndarjes së popullsisë në mes të grave, burrave, vajzave dhe djemve për atë zonë; Kur një projekt është për një shkollë të veçantë, ne do të përdorim numrat e nxënësve: meshkuj dhe femra; Kur një projekt ndikon në tërë komunën (duke përfshirë projektet për administratën komunale) ne përdorim analizën e përgjithshme të popullsisë nga viti 2011.

Drejtori për Buxhet dhe Financa

Kryetari i Komunës

